

ضمیمه هفتگی روزنامه همشهری
صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
مدیر مسئول: محسن مهدیان
سردبیر: دانیال معمار
معاون ضمايم: پروانه بهرام نژاد
دبیر ویژه نامه: زکيه سعیدی
تحریریه: فرزین شیرزادی، سر و ش جنایی، سمیرا باباجانیور
نویسندگان: حمیدرضا رسولی، بهاره خسروی، فاطمه لیاق
و مقدا مهربانی

واحد فنی:

مدیر فنی: حامد یزدانی، مدیر هنری: مهدی سلامی
طراح گرافیک و صفحه آرایی: حمید یزدانی، سعید غفوری، شیوا قنبری و امید روشنگر
عکس: گروه عکس همشهری، ویرایش عکس: فائزه توکلی
ویراستاران: سمانه مومن، هاله جوانفر، اعظم آجور بندیان

چاپ: همشهری
توزیع و اشتراک:

مؤسسه نشر گستر امروز نوین
پدیرش آگهی: ۸۴۳۲۱۰۰۰

صندوق پستی: ۱۹۳۹۵۵۴۴۶
تلفن: ۲۳۰۲۳۴۶۴
نمابر: ۲۲۰۴۶۰۶۷

گروه ضمايم همشهری ناشر نشریات:

دوچرخه، بچه ها، خانواده، پایداری، اقتصاد،
تندرستی، خردنامه، داستان، دانستنیها،
سرزمین من، ماه، معماری، ۲۴، شهر نگار،
سرخ و محله

نشانی: تهران، خیابان ولیعصر ۳، نرسیده به پارک وی،
کوچه شهید فریبتی، شماره ۱۴، روزنامه همشهری

بهترین قصه های تاریخی تهران
جایزه می گیرند

صفحات «روایت تهران» که پیش روی شماست، به انعکاس روایت های خواندنی تاریخ تهران قدیم و سرگذشت شخصیت ها و نامداران، خیابان ها و گذرها، واقعه های تاثیرگذار و تاریخ شفاهی طهران تعلق دارد. با عکس های یادماند از خاطرات تهران دیرروز و قصه ها و ماجراهای
پس پشت این عکس ها، شما هم می توانید در انتشار این صفحه که متعلق به خود شما و شهر شماست ما را همراهی کنید. «همشهری» بهترین عکس ها و قصه هایی را که برای ما ارسال می کنید با نام خودتان منتشر و به شما «همشهریان همراه» هدیه های تقدیم می کند.
نشانی و شماره تماس ما: ۲۲۰۲۳۴۵۵-۴۶۴، mahaleh@hamshahrn.org

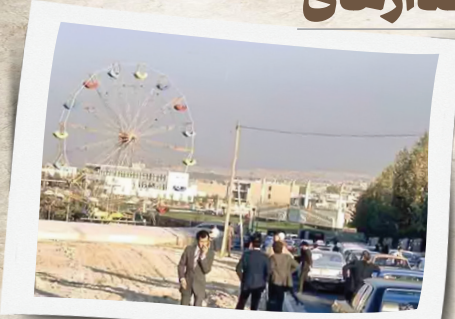
**واگن قطاری که
کافه دانشگاه شد**

به همت مسئولان دانشگاه، کافه واگن دانشگاه شروع به کار کرد. به گفته قدیمی های محله ونک، این واگن یکی از قدیمی ترین واگن های شرکت راه آهن ایران است. متأسفانه چند سالی است که درهای این واگن یا همان کافه کتاب بسته شده و تنها خاطراتش برای دانشجویان باقی مانده است.

واگن معروف دانشگاه الزهرا (س) پشت گلستان چهارم دانشگاه قرار دارد که از مدرسه راه آهن به یادگار مانده است. روزگاری در کارخانه ساخت وسایل ایمنی راه که در نزدیکی این دانشگاه فعال بود، مدرسه راه آهن برای مدتی راه اندازی شد. سال ۱۳۸۲ الحاق زمین های مدرسه راه آهن برای توسعه دانشگاه در دستور کار قرار گرفت. این واگن از آن روزها به یادگار مانده است.
سال ۱۳۹۲ رئیس شورای وقت تهران در جریان بازدید از دانشگاه پیشنهاد تبدیل این واگن به کافه کتاب را داد. بعد از آن سال ۱۳۹۴

**شهربازی پولدارهای
تهران**

محله ونک در دهه ۴۰ با موجی از نوسازی روبه رو شد که ونک را به محله ای با امکانات مدرن تبدیل کرد. مرکز تفریحی و سرگرمی ویژه کودکان که «فانفار» نام داشت، نخستین شهربازی کودکان بود که در جنوب میدان ونک ساخته شد.

خانواده های متمول توان خرید بلیت های آن را داشتند. استقبال از «فانفار» ونک باعث شد تا سال ۱۳۵۳ این مجموعه به زمین های اوین منتقل شود و با نام «لونا پارک» به کار خود ادامه دهد.

سال ۱۳۴۷ روزنامه ها خبر افتتاح این شهربازی را با آب و تاب نوشتند. در برخی از آگهی ها از آن به نام garden party نام می بردند. با این حال، این شهربازی برای همه بچه های تهران نبود و بیشتر

**اردوی دانش آموزی
در باغ های زاهدی**

داشت، خریداری و به زمین دانشگاه افزوده شد. جالب اینکه تا سال ها باغ نو به عنوان اردوی تفریحی دانش آموزان و دانشجویان مدرسه عالی ونک استفاده می شد. بعد از انقلاب این دانشگاه به دانشگاه الزهرا (س) تغییر نام داد.

مستوفی الممالک از میان زمین های وسیعی که در ونک داشت، قطعه زمینی را وقف ساخت مدرسه عالی دختران کرد که علاوه بر علوم مختلف، مهارت های خانه داری نیز به دختران آموزش می داد. سال ها بعد در دوران پهلوی این مدرسه به دانشکده و در سال ۱۳۵۴ مدرسه دختران به یک سازمان آموزشی غیردولتی تبدیل شد که بیشتر فرزندان قشر متمول آنجا درس می خواندند. این دانشگاه برای نخستین بار از راه آزمون ورودی سراسری، دانشجو می پذیرفت. همان سال ها بخشی از باغ نو که یکی از باغ های بزرگ ده ونک بود و به محمود زاهدی تعلق

**میدان ونک و ماکتی
که خبرساز شد**

میدان ونک که این روزها به یکی از شلوغ ترین میدان های پایتخت تبدیل شده است، روزگاری بیابانی و جزو اراضی ونکی ها بود. بعد از احداث خیابان ولی عصر (عج) برای مدتی این محدوده به سه راه ونک معروف شد، ولی بعدها به شکل میدان درآمد. محمود پاکزاد، عکاس معروف سال ۱۳۴۰ نخستین عکس از میدان ونک را ثبت کرد. سال ۱۳۵۰ بخش هایی از مراسم جشن های ۲۵۰۰ ساله شاهنشاهی در محدوده ونک اجرا شد و ماکتی از تخت جمشید تا مدت ها در میدان ونک خودنمایی می کرد. این ماکت قبل از پیروزی انقلاب اسلامی جمع آوری شد.

دوره می جوانان آسمانی محله در خانه مجیدپور

و حقیقی است و از خانواده های شهدای محل گردآوری شده اند. شال و سربند، قمقمه، کلاهخود، لباس رزم، کوله پشتی، پاکت نامه، دفتر خاطرات و پلاک، تنها بخش کوچکی از وسایل شهدای محله در این حسینیه است.
مجیدپور می گوید: «در دیدارهایی که با خانواده شهدا داریم، در خواست می کنم که یادگاری شهدا را برای تکمیل این موزه به حسینیه اهدا کنند. از هیچ ارگان و سازمانی هزینه ای تقاضا نکرده ام؛ زیرا اینگونه فعالیت ها روحیه انقلابی می طلبد. من برای تک تک آثار جمع آوری شده در این حسینیه زحمت کشیده ام و هدفم ترویج فرهنگ دفاع مقدس بوده است. فعالیت هایمان به مرور گسترش یافت تا اینکه امروز جلسات حفظ قرآن، جزء خوانی قرآن، تحلیل فیلم و مسابقه کتابخوانی در این حسینیه برگزار می شود.»
در گوشه ای از این مکان، سنگ مزاری است که روی آن حک شده «شهید گمنام». وجود این مزار در بیت الشهداء، فضا را معنوی تر کرده است. مجیدپور در این باره می گوید: «هنگام تشییع پیکر شهدای گمنام، یک تکه کوچک از پیکر شهید جا مانده بود که با نامه نگاری، این تکه از پیکر را به حسینیه انتقال دادند و سنگ مزار را از بهشت زهرا (س) تحویل گرفتیم. اکنون در این مزار قطعه ای از انگشت یک شهید گمنام، مدفون است.»

اینجا تکه ای از بهشت است. نه می توان آن را خانه خواند و نه می شود آن را موزه نامید. وقتی به هر سمت و سوی این اتاق ۴۰ متری می نگریم، احوال دگرگون می شود. یک بار با دیدن کاشی های حرم آقا سیدالشهدا (ع) دل و دیده را روانه ضریح شش گوشه می کنیم و سوی دیگر با دیدن سربندها، کلاه، مین، مزار شهید گمنام و یادگارهای ۸۰ سال دفاع مقدس راهی مناطق جنگی می شویم و شوق شهادت را در این اتاق می بینیم. اینجا منزل شهید محمد حسین مجیدپور و میعادگاه شهدای ده ونک یا بیت الشهداء یا همان حسینیه شهدا و محسن مجیدپور، فرزند شهید کلیددار بیت الشهداء است. او می گوید: «ابتدای جنگ تحمیلی سنم کم بود، ولی شاهد تشییع پیکر شهدای محل بودم. توفیق الهی بود که پس از شهادت پدرم به جبهه اعزام شوم. پس از اتمام جنگ تحمیلی مراسم هیئت در خانه ما برگزار می شد تا اینکه حدود ۱۵ سال پیش تصمیم گرفتم قسمتی از خانه ام را به حسینیه اختصاص دهم و با یادگاری هایی که جمع آوری کرده بودم، فضای حسینیه را به حال و هوای جبهه نزدیک کنم. همه وسایل در خانه واقعی

موضوع: موزه شهدای محله
ویژگی: نمایشگاه یادگارهای شهدای محله در خانه شهید مجیدپور که حسینیه شده است